

Вих. №2024-05-28-2 від 28 травня 2024 р.

Т. в. о. Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України
Шкуракову Василю Олександровичу
miu@mtu.gov.ua

Копія:
Офісу підтримки реформ Мінрегіону
rstminregion@gmail.com
Національній раді з відновлення України від наслідків війни
law@dpss.gov.ua

U-Cycle
(ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)
info@avk.org.ua, media@avk.org.ua,
a.kundich@avk.org.ua, friends@avk.org.ua

Шановний Василю Олександровичу!

Цим листом U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») звертається до Вас із запитом та пропозицією:

- Проінформувати про процеси оновлення стандартів і типових рішень відбудови шкіл в Міністерстві розвитку громад, територій та інфраструктури на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації»;**
- Включити Рекомендації щодо створення велодружніх шкіл (“Bike-friendly school”) з включення велосипедної та навчальної інфраструктури з безпеки руху до національних стратегічних документів, стандартів тощо з відбудови українських закладів освіти.**

Запропоновані рекомендації враховують кращі європейські практики та успішний досвід реалізації [національної кампанії «Велосипедом до школи»](#)¹ у межах проекту «Впровадження освіти з безпеки руху на велосипеді в українських школах. Сприяння сталій мобільності та покращенню безпеки дорожнього руху для дітей та молоді в Україні», що впроваджувала U-Cycle спільно з [Міністерством освіти та науки України](#)² та міжнародними партнерами ChildFund Deutschland, Федеральне міністерство економічного

¹Велосипедом до школи: <https://u-cycle.org.ua/projects/velosypedom-do-shkoly-2/>

² U-Cycle та Інститут модернізації змісту освіти МОН України підписали меморандум про співпрацю: <https://u-cycle.org.ua/news/u-cycle-ta-instytut-modernizatsii-zmistu-osvity-pidpysaly-memorandum-pro-spiivpratsiu/>

U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)

+380 96 409 92 61
info@avk.org.ua

м. Київ, вул. Межигірська, 326, офіс 17, 04071
www.avk.org.ua

співробітництва та розвитку Німеччини та Посольство Королівства Нідерландів в Україні у 2021 – 2023 рр.

У фокусі відбудови України важливими об'єктами інфраструктури є школи, які зазнають масових ракетних обстрілів з боку російської федерації. Згідно даних [форуму «Україна. Рік 2024»](#)³, понад 3,5 тисячі закладів освіти постраждали внаслідок війни, з них майже 400 були повністю зруйновані.

На державному рівні визначено, що відбудова України має відбуватися в системі координат сталого розвитку та слідувати принципу «Build Back Better» («Відбудувати краще, ніж було»), та відповідати євроінтеграційним процесам. [Велосипедний транспорт допомагає досягти 11-ти з 17-ти Глобальних цілей сталого розвитку ООН](#)⁴. Важливо зазначити, що 3 квітня 2024 року [Європейський Союз](#)⁵ ухвалив [Європейську декларацію про велотранспорт](#)⁶, яка включає чіткі зобов'язання, такі як безпечні та узгоджені велосипедні мережі в містах, краще сполучення з громадським транспортом і безпечні місця для паркування велосипедів та доступ до пунктів підзарядки для електровелосипедів. Відтак при відбудові Україна зобов'язана всі документи національного значення гармонізувати відповідно до принципів Європейського Союзу.

В контексті відновлення та відбудови українських шкіл велосипедна інфраструктура стане елементом модернізації, інновацій та символом проєвропейських цінностей: забезпечення інклюзивності та безбар'єрності, підвищення безпеки руху і сталої мобільності, а також підтримка ментального здоров'я. “Bike-friendly school” вже є одним із важливих компонентів для міжнародних та українських організацій та фондів, які надають підтримку Україні та впроваджують окремі проєкти з відбудови та відновлення освітніх закладів.

Рекомендації щодо створення велодружніх шкіл (“Bike-friendly school”) з включення велосипедної та навчальної інфраструктури з безпеки руху до національних стратегічних документів (цільових планів, програм, відповідних ДБН та ДСТУ) по відновленню та відбудові українських шкіл базуються на комплексному підході, зокрема, включають “hard” компонент («тверді» рішення, які стосуються інфраструктури) і “soft”

³ 25.02.2024 Форум "Україна. Рік 2024": <https://www.youtube.com/watch?v=k8xsDO7CFjQ&t=15628s>

⁴ Cycling delivers on the Global Goals: <https://ecf.com/groups/cycling-delivers-global-goals>

⁵ EU institutions commit to boost cycling across Europe:

https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/eu-institutions-commit-boost-cycling-across-europe-2024-04-03_en

⁶ European Declaration on Cycling_en_0.pdf:

https://transport.ec.europa.eu/system/files/2023-11/European_Declaration_on_Cycling_en_0.pdf

компонент («м'які» рішення, які не потребують великих витрат), які взаємодоповнюють і підсилюють один одного.

U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)

+380 96 409 92 61
info@avk.org.ua

м. Київ, вул. Межигірська, 32б, офіс 17, 04071
www.avk.org.ua

Концепція створення велодружніх шкіл (“Bike-friendly school”) включає інфраструктурні рішення (“hard component”) («тверді» рішення, які стосуються інфраструктури) і освітні та промоційні заходи (“soft component”)

Рекомендації	Мета	Приклад впровадження
“hard” (інфраструктура)		
<p>1. Встановлення і забезпечення сучасною велосипедною інфраструктурою: - велосипедні парковки критого типу⁷ для довгострокового зберігання велосипедного транспорту учнів та працівників школи; - велосипедна станція з технічного обслуговування (VELOСТО) та/або набір інструментів для ремонту велосипедів учнів та персоналу школи; <i>*набір інструментів може зберігатись у визначеному місці, наприклад, у холі школи або у кабінеті вчителя фізкультури і про це поінформовані учні та працівники школи, які захочуть скористатись інструментами</i> - 2 навчальні велосипеди, шоломи тощо для проведення уроків з безпеки руху на велосипеді</p>	<p>Доступ до матеріально-технічної бази для комфортного зберігання велосипедного транспорту, формування велосипедної культури змалечку</p>	<p>Інфраструктура в 15 пілотних школах, які брали участь в національній кампанії «Велосипедом до школи»</p>
<p>2. Облаштування навчального інтерактивного майданчика з безпеки руху⁸ на території школи для проведення практичних занять із навчальних предметів та програм «Основи здоров'я», варіативного модулю «Велоспорт», курсу «Здоров'я, безпека та добробут» тощо.</p>	<p>Закріплення теорії на практиці, відпрацювання практичних занять з безпеки руху на велосипеді</p>	<p>Інструкції зі створення навчального інтерактивного майданчика з безпеки руху на велосипеді, які були розроблені ГО «Асоціація велосипедистів Києва») в межах національної кампанії «Велосипедом до школи». До їхньої розробки також були залучені експерти в сфері архітектури, сталої мобільності, безпеки руху, вчителі, велоактивісти та представники Патрульної поліції з різних областей України. Реалізовані навчальні інтерактивні майданчики на території пілотних шкіл національній кампанії «Велосипедом до школи», зокрема, в</p>

⁷ Велосипедом до школи: у 15 українських школах встановили сучасні велопарковки: <https://u-cycle.org.ua/news/velosypedom-do-shkoly-u-15-ukrains-kykh-shkolakh-vstanovyly-suchasnu-veloinfrastrukturu/>

⁸ Рекомендації зі створення навчального інтерактивного майданчика з безпеки руху: <https://bike2school.u-cycle.org.ua/material/gajd-zi-stvorennya-navchalnogo-interaktyvnogo-majdanchyka-z-bezpeky-ruhu>

		Опорному закладі «Омельницький ліцей»⁹ Полтавської області та Боярському академічному ліцею «Гармонія»¹⁰ Київської області
“soft” (освіта та промоція)		
<p>1. Впровадження шкільних освітніх програм з безпеки руху на велосипеді та використання сучасних навчальних матеріалів для вчителів та учнів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - онлайн-платформа «Велосипедом до школи»¹¹, що включає: - посібник для веломенторів¹² (вчителів, велоактивістів, представників поліції, батьків тощо), який можна використовувати для планів занять; - робочий зошит для учнів¹³; - навчальні анімаційні відеоролики¹⁴ про безпеку руху на велосипеді на YouTube; - ПДР для велосипедистів та ін. навчально-освітні матеріали¹⁵; - онлайн-курс «Як стати веломентором: усе про велосипед і безпеку руху»¹⁶, який вже пройшли більше 1 тис. вчителів, поліцейських, велоактивістів та батьків дітей з різних міст і громад України <p><i>*курс розроблено студією онлайн-освіти EdEra на основі освітньої програми підвищення кваліфікації «Основи веломенторства»¹⁷, затвердженої ДНУ Інститут модернізації змісту освіти» МОН України від 28 березня 2023 року. Після завершення курсу людина отримує сертифікат веломентора/веломенторки</i></p>	<p>Забезпечення якісними та цікавими навчальними з безпеки руху матеріалами у відкритому та безкоштовному доступі</p>	<p>Онлайн-платформа «Велосипедом до школи», навчальні матеріали якої відтестили в 15 пілотних школах, які брали участь в національній кампанії «Велосипедом до школи», а нині мають змогу користуватись всі бажаючі. До розробки матеріалів були залучені освітні експерти України, вчителі, велоактивісти та представники поліції.</p>

⁹ Навчальний інтерактивний майданчик в Опорному закладі «Омельницький ліцей»:

https://www.facebook.com/ucycle.org.ua/posts/pfbid0OnMrwed2SyDHziHwCg7KpCna6ALrNvb88349Knoq1PNxmSPjYakbxgLeM3xkkS5l?locale=uk_UA

¹⁰ Навчальний інтерактивний майданчик в Боярському академічному ліцею «Гармонія»:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0sZezaADYeX4GPKMiuowgd4pgCqGApALoDVj49YUrKQYStoVeCsciScJEeTapEJ3pl&id=100057277606811&locale=uk_UA

¹¹ Онлайн-платформа «Велосипедом до школи»: <https://bike2school.u-cycle.org.ua/>

¹² Посібник для веломенторів: <https://bike2school.u-cycle.org.ua/material/posibnyk-dlya-velomentoriv>

¹³ Робочий зошит для учнів: <https://bike2school.u-cycle.org.ua/material/robochyj-zoshyt-dlya-uchniv>

¹⁴ Навчальні анімаційні відеоролики про безпеку руху на велосипеді: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL0Jq0ov8GFhMR-qC5KXfvpCyo9fvJmtgP>

¹⁵ ПДР для велосипедистів та ін. навчально-освітні матеріали: <https://bike2school.u-cycle.org.ua/materials>

¹⁶ Онлайн-курс «Як стати веломентором: усе про велосипед і безпеку руху»: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4149>

¹⁷ Освітня програма з підвищення кваліфікації «Основи веломенторства»: <https://drive.google.com/file/d/1OAZFJ4Oo3U4EgiVyELWhwelqwKk2N-4l/view>

<p>2. Реалізація та проведення освітніх та промоційних заходів та практик на постійній основі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - велофестивалі з безпеки руху¹⁸; - всукраїнський челендж «Велосипедний травень»¹⁹ тощо	<p>Популяризація здорового та активного способу життя, підтримка ментального здоров'я, соціальна згуртованість тощо</p>	<p>Проведення велофестивалей з безпеки руху 15 пілотними школами, які брали участь в національній кампанії «Велосипедом до школи», а також започаткування щорічного всеукраїнського челенджу «Велосипедний травень». У 2024 році до участі в челенджі зареєструвались 225 шкіл із різних областей України.</p>
---	---	---

¹⁸Фестивалі з безпеки руху в рамках національної кампанії «Велосипедом до школи»: <https://www.youtube.com/watch?v=bDSMT1JFVyc>

¹⁹ До всеукраїнського челенджу «Велосипедний травень» долучилося 225 шкіл:
<https://u-cycle.org.ua/news/velosypedom-do-shkoly-do-vseukrains-koho-chelendzhu-velosypednyy-traven-2024-doluchylosia-225-shkil/>

U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)

+380 96 409 92 61 м. Київ, вул. Межигірська, 326, офіс 17, 04071
info@avk.org.ua www.avk.org.ua

Наші Рекомендації щодо створення велодружніх шкіл (“Bike-friendly school”) з включення велосипедної та навчальної інфраструктури з безпеки руху відповідають принципам національних стратегічних документів:

1. [Плану відновлення України](https://recovery.gov.ua/)²⁰, представлений на платформі: <https://recovery.gov.ua/>;
2. [Національній транспортній стратегії України](#)²¹ на період до 2030 року, метою якої є розвиток безпечного, екологічно чистого та енергоефективного транспорту;
3. [Національній велосипедній стратегії](#)²², розробку якої у 2020 році ініціювала організація U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») у співпраці з Міністерством інфраструктури та спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, а також Посольством Королівства Нідерландів в Україні, Програмою розвитку ООН в Україні та Фондом ім. Г. Бюлля, Бюро Київ-Україна. Національна велосипедна стратегія у першу чергу покликана підвищити безпеку руху на дорогах, зокрема, для пішоходів і велосипедистів, а також популяризувати цей вид транспорту в Україні.

Ми будемо вдячні за інформування розгляду даного звернення та наших пропозицій.

Наша організація готова надавати консультації та залучати громадянське суспільство, а також міжнародні експертні організації для подальших обговорень і спільної роботи в даному напрямку. З приводу запитань, уточнень, будь ласка, звертайтеся до контактних осіб: Аліни Кундіч, координаторки національної кампанії «Велосипедом до школи»: +380 93 78 555 77; +380 96 409 92 61; a.kundich@avk.org.ua та Анастасії Макаренко, виконавчої директорки U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») +380 97 119 11 42; friends@avk.org.ua

²⁰ План відновлення України:

https://assets-global.website-files.com/625d81ec8313622a52e2f031/62c19ac16c921fc712205f03_NRC%20Ukraine%27s%20Recovery%20Plan%20blueprint_UKR.pdf

²¹ Національна транспортна стратегія України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#n13>

²² Стартова зустріч: розробка Національної велосипедної стратегії: <https://www.youtube.com/watch?v=bsgsiea-7Ow>;
<https://u-cycle.org.ua/news/ukraina-rozpochynaie-rozrobku-natsional-noi-velosypednoi-stratehii/>

U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)

+380 96 409 92 61
info@avk.org.ua

м. Київ, вул. Межигірська, 326, офіс 17, 04071
www.avk.org.ua

Довідка:

U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») – це експертна громадська організація, яка з 2007 року адвокатує велоінфраструктуру, популяризує велотранспорт і підвищує безпеку руху. З 2010 р. є членом Європейської велосипедної федерації (м. Брюссель).

У 2021 році U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») розпочала національну кампанію «Велосипедом до школи» у межах проєкту «Впровадження освіти з безпеки руху на велосипеді в українських школах. Сприяння сталій мобільності та покращенню безпеки дорожнього руху для дітей та молоді в Україні». Проєкт реалізовано в партнерстві з ChildFund Deutschland за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини. Кампанію «Велосипедом до школи» також підтримала програма МАТРА Посольства Королівства Нідерландів в Україні. А навесні 2022 року «Інститут модернізації змісту освіти», що є державним підприємством Міністерства освіти і науки України, та U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва») підписали меморандум про співпрацю задля інтеграції навчання з безпеки руху на велосипеді в українську шкільну освіту. Така освіта в Україні може забезпечити ефективніший захист дітей і підлітків на велосипедах та підвищить їхню участь у дорожньому русі.

У результаті [конкурсу](#)²³ серед українських шкіл на участь у національній кампанії «Велосипедом до школи» відібрано 15 шкіл з 12 різних областей України. Загалом на конкурс надійшло понад 200 заявок з усіх областей країни.

У 2022 році нові теми про безпеку руху на велосипеді та правила дорожнього руху для велосипедистів увійшли навчальної програми «Основи здоров'я» для 6-9 класів закладів загальної середньої освіти в Україні. Частиною навчальних програм «Фізична культура» для 5-6 і 7-9 класів українських шкіл став варіативний модуль «Велоспорт», який передбачає практичні вправи з культури їзди на велосипеді.

У 2023 році в межах проєкту створено навчально-методичні матеріали з безпеки руху на велосипеді: посібник для вчителів, робочий зошит для учнів та анімаційні відеоролики з практичними прикладами, а також онлайн-курс для веломенторів і веломенторок, який проходять вчителі та вчительки, поліцейські, велоактивісти та велоактивістки, активні батьки дітей з різних міст і громад України. Курс розроблено студією онлайн-освіти EdEra на основі освітньої програми підвищення кваліфікації «Основи веломенторства», затвердженої ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України від 28 березня 2023 року. Після завершення курсу людина отримує сертифікат веломентора/веломенторки.

Для навчання дітей у безпечному середовищі ми розробили рекомендації для створення навчального майданчика з безпеки руху на велосипеді на території школи або громади.

Результати усіх напрацювань та розроблені матеріали були представлені на Міжнародній конференції [Veloforum 2023](#)²⁴, темою якої стала освіта з безпеки руху на велосипеді та шкільна мобільність.

²³ Велосипедом до школи: результати конкурсу серед шкіл на участь у національній кампанії:

<https://u-cycle.org.ua/news/rezultaty-konkursu-sered-shkil-na-uchast-u-natsional-niy-kampanii-velosypedom-do-shkoly/>

²⁴ Онлайн-трансляція Veloforum 2023 буде на YouTube-каналі U-Cycle: <https://www.youtube.com/live/4OJL2V489cw>;

<https://www.youtube.com/live/nMMtm6BGp6U>

